

Inspectie flora en fauna Burg. Dohmenplein, Eyselshoven 2014

Inspectie flora en fauna
Burg. Dohmenplein, Eygelshoven
2014

Status: Definitief, 5 mei 2014

In opdracht van:

Contactpersoon: Dhr. E. Bruls

Bureau Meervelt,
Ecologisch onderzoek en advies

Ing. R.A.J. Pahlplatz

Projectnummer: 14-027

Foto omslag: Zicht op plangebied

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	4
	1.1 Aanleiding.....	4
	1.2 Beschrijving plangebied	4
	1.3 Voorgenomen ontwikkeling	5
	1.4 Opzet van de rapportage.....	6
2.	ANALYSE SOORTBESCHERMING	7
	2.1 Inleiding	7
	2.2 Vleermuizen	8
	2.3 Broedvogels	10
3.	CONCLUSIES.....	12
4.	LITERATUURLIJST EN WEBSITES.....	13
	Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid	14

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Wonen Limburg is voornemens over te gaan tot de sloop van alle hoofd- en bijgebouwen in de straten Burg. Dohmenplein, Debeijestraat en Juliastraat in Eygelshoven, gemeente Kerkrade, plaatselijk bekend als N826, N864, N1931 en N249 en het vellen van de hier aanwezige houtopstanden. Hiertoe is een sloopvergunning en kapvergunning aangevraagd. Deze sloopvergunning is onder voorwaarden verleend. Een van de voorwaarden is het uitvoeren van een quickscan flora en fauna omdat verwacht wordt dat deze gebouwen dienen als vaste verblijfplaats voor Huismus en vleermuizen.

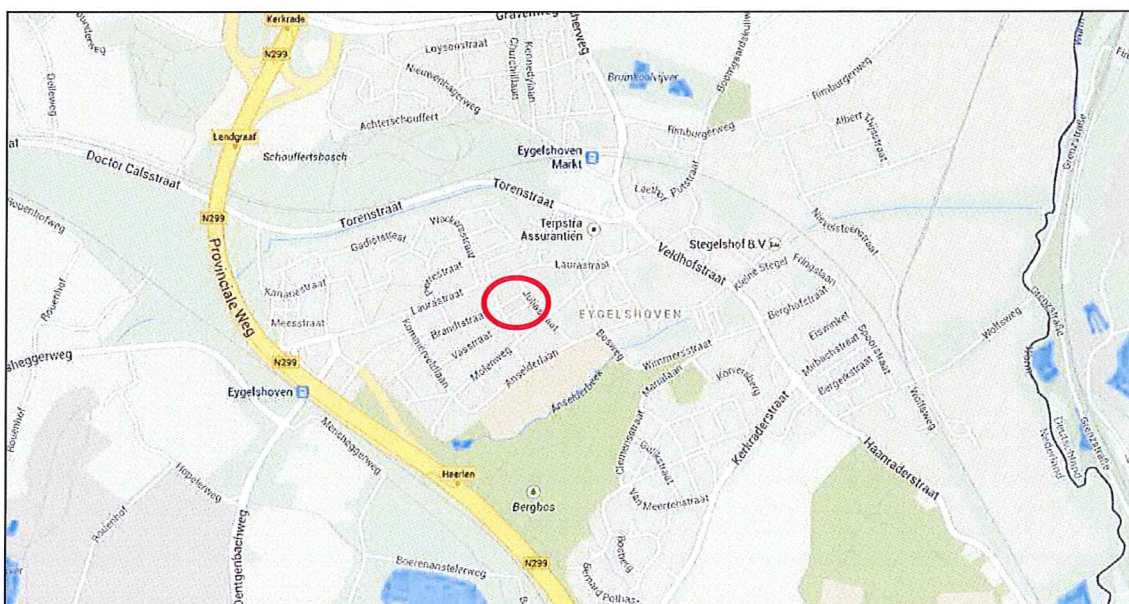
Wonen Limburg heeft Bureau Meervelt verzocht om een quickscan uit te voeren om na te gaan in hoeverre beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn. Doel van deze rapportage is het inzichtelijk maken van de vastgestelde en mogelijk voorkomende natuurwaarden en eventuele vervolgstappen aan te geven.

1.2 Beschrijving plangebied

De sloopwerkzaamheden worden uitgevoerd in het centrale deel van Eygelshoven bij het Burgemeester Dohmenplein, de Debeijestraat en de Juliastraat (zie figuur 1 en 2). De te slopen panden bestaan uit lage flats. Twee hiervan (aan de 'lange' kanten van het plein) hebben een plat dak, de flat aan tussen de Vasstraat en de Brandtstraat heeft een pannendak. Grotere bomen en struiken op de percelen zijn grotendeels geveld. In kadastraal perceel N1931 staan nog enkele hoge coniferen.

De te slopen opstallen grenzen aan de voorzijde aan het parkje van het Burg. Dohmenplein. Dit parkje heeft enkele hogere bomen en plaatselijk staan groepjes struiken. De aanwezige begroeiing in de verschillende deelgebieden bestaat uit soortenarm grasland (gazon) met enkele algemeen voorkomende wilde planten. De achterzijde van de flats bestaat grotendeels uit verhardingen.

Aan de oostkant grenst het plangebied en park aan huizen met grote tuinen. In deze tuinen staan veel grote bomen. Samen met het parkje vormt het een groen hart in Eygelshoven.

Figuur 1: Ligging van de te slopen opstallen in Eygelshoven (Google Maps).

Figuur 2: Kadastrale kaart en de ligging van de te slopen opstallen (detail).

Figuur 3: Impressie van (een deel van) de te slopen opstallen.

1.3 Voorgenomen ontwikkeling

De opstallen zoals aangegeven in figuur 2 worden gesloopt. Houtopstanden worden gekapt. In het plangebied wordt nieuwbouw gerealiseerd.

1.4 Opzet van de rapportage

De bescherming van in het wild levende planten en dieren is in Nederland geregeld in de Flora- en faunawet. In deze quickscan wordt in beeld gebracht of verbodsbepalingen door de werkzaamheden worden overtreden. In hoofdstuk 2 wordt de soortbescherming uitgewerkt, in hoofdstuk 3 worden de conclusies op een rij gezet en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

2. ANALYSE SOORTBESCHERMING

2.1 Inleiding

Ten aanzien van soortbescherming is de Flora- en faunawet (inclusief de Europese Habitatrichtlijn) relevant. Voor meer informatie over dit afwegingskader wordt verwezen naar bijlage 1. Bij onbekendheid met dit wettelijk kader wordt geadviseerd deze bijlage eerst door te nemen.

In dit hoofdstuk wordt onderzocht of beschermde soorten in het plangebied en de omgeving daarvan voorkomen. Daartoe zijn gegevens verzameld uit diverse verspreidingsatlassen en waarneming.nl uit de ruime omgeving van het plangebied. De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is eveneens geraadpleegd. Deze gegevens zijn in oktober 2013 opgevraagd in het kader van de Quickscan flora en fauna Eygelshoven, 2013 (nieuwbouw zuidelijk deel van Eygelshoven). In de gegevens van de provincie Limburg werden geen aanvullingen getroffen. Het plangebied is als 'stedelijke gebied' niet geïnventariseerd op broedvogels en planten. De gegevensset is samengesteld in april 2014 en aangevuld met een veldbezoek in dezelfde maand. Het veldbezoek is uitgevoerd in de vroege ochtend, van 05.45 tot 07:30. In de vroege ochtend is gezocht naar indicaties voor verblijfsplaatsen van vleermuizen, later is een ronde gemaakt waarbij specifiek op broedvogels is gelet. De resultaten van het veldbezoek zijn in deze rapportage opgenomen. Voor het bureauonderzoek zijn alleen gegevens vanaf 2004 gebruikt. Oudere gegevens hebben een geringe informatiewaarde ten aanzien van de huidige situatie. Indien beschermde soorten aanwezig zijn, wordt aangegeven welke eventuele vervolgstappen moeten worden doorlopen.

Het plangebied ligt in een stedelijke omgeving en wordt omgeven door verhardingen en bebouwing. Aan de voorzijde grenzen de te slopen opstellen aan een groen ingericht plein. De achterzijde is nagenoeg geheel verhard. Beschermde natuurwaarden die in de huidige situatie in de omgeving van het plangebied te verwachten zijn, bestaan uit enkele grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en broedvogels.

De meeste algemeen voorkomende soorten zijn opgenomen in tabel 1 (lichte bescherming)(AMvB artikel 75). Voor deze soorten geldt een vrijstelling voor de verbodsbepalingen uit artikel 8 tot en met 12 bij bestendig beheer, bestendig gebruik of bij ruimtelijke ontwikkelingen. Voor deze soorten zijn dan geen extra maatregelen nodig, anders dan de zorgplicht (zie conclusies). Tabel 1 soorten worden daarom verder buiten beschouwing gelaten.

Bij het raadplegen van de gegevensbronnen en het gebrachte ochtendbezoek werd een soort vleermuis aangetroffen en werden diverse soorten broedvogels vastgesteld. Overige beschermde natuurwaarden (tabel 2 en 3) zijn op basis van de gegevens en het aangetroffen biotoop niet te verwachten in het plangebied. In onderstaande tekst wordt op beide aangetroffen groepen nader ingegaan.

2.2 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is nagegaan in hoeverre het plangebied geschikt is als foerageer-, migratie- of vliegroute en als verblijfsgebied (aanwezigheid vaste rust- en verblijfsplaatsen).

De aanwezigheid van de soortgroep 'vleermuizen' vormt een bijzondere uitdaging bij het uitvoeren van projecten. Dit komt omdat deze soortgroep een nachtelijke en verborgen leefwijze kent en een complexe structuur van verblijfplaatsen (met verschillende functies) heeft. Objecten waar een grote kolonie huist, zijn tijdens een ecologisch veldonderzoek goed te traceren. Als er maar een of enkele vleermuizen gebruik maken van een object wordt dit moeilijker. In bijna elk dorp en elke stad zijn vleermuizen aanwezig. Ze worden vaak foeragerend of op weg naar een foerageergebied gezien. In principe zijn alle objecten met spleten en holten potentieel geschikt als verblijfplaats; in praktijk betekent dat dat zeer veel gebouwen potentieel geschikt zijn.

Belangrijk is het behouden van de ecologische betekenis van het plangebied voor eventueel aanwezige beschermde flora en fauna (waaronder vleermuizen). Dit wordt door het Ministerie van EZ (www.hetInVloket.nl) aangeduid als behoud van ecologische functionaliteit. Soms zijn maatregelen nodig voor het behoud van deze ecologische functionaliteit (behoud vaste verblijfplaatsen en/of behoud functies leefgebied). De maatregelen dienen ervoor te zorgen dat een plek of gebied blijft voorzien in alles dat nodig is om de soort duurzaam in stand te houden. De maatregelen moeten voorkomen dat negatieve effecten op de kwaliteit en kwantiteit van de functies van het leefgebied van de beschermde soort optreden.

Als voldoende maatregelen kunnen worden genomen om schadelijke effecten op beschermde diersoorten in het plangebied te voorkomen dan is een ontheffing niet aan de orde. Als er geen of onvoldoende maatregelen genomen kunnen worden en schadelijke effecten op beschermde diersoorten in het plangebied niet te voorkomen zijn dan dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Veldbezoek en bronnen

Tijdens het vroege ochtendbezoek werd drie Gewone dwergvleermuizen in het park waargenomen. Het ging hierbij telkens om langsvliegende exemplaren, die vermoedelijk op weg waren naar een verblijfplaats. Uit de geraadpleegde gegevensset blijkt dat de Gewone dwergvleermuis uit het gebied bekend is. Een eerdere waarneming uit 2011 had betrekking op een overvliegend exemplaar. Laatvlieger is eveneens bekend uit Eygelshoven (Pahlplatz, 2013).

Tijdens het veldbezoek werd vastgesteld dat de gebouwen potentieel geschikt zijn als vaste rust- en verblijfsplaats. Tijdens het ochtendbezoek werden geen zwermende dieren bij de flats vastgesteld. In de ochtendschemer zijn verblijfplaatsen vaak het best op te sporen. Invliegende dieren 'zwermen' voor de invliegopening en zijn dan met een bat-detector en soms ook op zicht vast te stellen.

Vliegroutes en foerageergebied

Doorgaande lijnvormige structuren die kunnen dienen als oriëntatie voor vleermuizen worden in het plangebied gevormd door de aanwezige (te slopen) gebouwen. Door de sloop van de gebouwen verandert het plangebied waardoor vleermuizen zich zullen moeten aanpassen. De Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger staan bekend als flexibel en aangenomen mag worden dat deze soorten zich goed kunnen aanpassen aan de veranderde omstandigheden. Een effect op individuen of de populatie wordt hierdoor niet verwacht. Voor de stadsbewonende vleermuizen blijven voldoende alternatieve routes door de bebouwing beschikbaar.

Door de kap van enkele bomen kan het beschikbare foerageergebied ter hoogte van het plangebied tijdelijk in geringe mate in kwaliteit afnemen. In het plangebied zal na de sloop plaatselijk wat ruigere begroeiing gaan ontstaan waardoor dit verlies van kwaliteit wordt gecompenseerd. De oppervlakte waar de ontwikkeling plaats gaat vinden is beperkt, foerageergebied is in de ruime omgeving in voldoende mate aanwezig.

Vaste rust- en verblijfsplaatsen

Hoewel geen invliegende dieren werden gezien, is op basis van een enkel veldbezoek niet vast te stellen of de gebouwen als verblijfsplaats in gebruik zijn. Hiertoe zijn over de periode van een jaar circa vier veldbezoeken

wenselijk. Vleermuizen (en zeker Gewone dwergvleermuis) hebben in een leefgebied vaak 20 tot 40 rust- en verblijfplaatsen die kortere of langere tijd worden bezocht. De wisselingen tussen de verblijfplaatsen en duur van aanwezigheid zijn niet voorspelbaar.

Om meer duidelijkheid te krijgen over de betekenis van dit gebouw voor vleermuizen in de huidige situatie dient een jaarrond onderzoek uitgevoerd te worden (minimaal vier bezoeken op verschillende tijdstippen in het jaar bij voorkeur conform het Vleermuisprotocol¹). Juridisch gezien biedt een dergelijk onderzoek de meeste zekerheid.

Op voorhand kunnen mitigerende maatregelen genomen worden om de ecologische functionaliteit van het plangebied en omgeving te waarborgen in de vorm van het aanbrengen van tijdelijke verblijfplaatsen en maatregelen tijdens de sloop. In de nieuwbouw kan vervolgens worden voorzien in het aanbrengen van nieuwe duurzame verblijfplaatsen. Het nadeel van deze werkwijze is dat er onvoldoende zekerheid bestaat omtrent de aanwezigheid van verblijfplaatsen, de noodzaak van het aanvragen van een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet en de noodzaak en omvang van mitigatie. De maatregelen hebben betrekking op de periode voorafgaand aan de sloop, op de sloop zelf en op de nieuwe situatie. Voorbeelden van maatregelen zijn:

Mitigerende maatregelen voorafgaand aan de sloop:

- In de directe omgeving van het plangebied dienen in een zo vroeg mogelijk stadium minimaal twee grote vleermuisenkasten te worden opgehangen op een voor vleermuizen geschikte locatie.

Mitigerende maatregelen tijdens slopen:

- Door het creëren van onaantrekkelijke omstandigheden (licht, kou, tocht) worden eventueel aanwezige vleermuizen ontmoedigd om zich te vestigen in de te slopen opstallen en/of gestimuleerd een ander onderkomen te zoeken. Dit kan worden gedaan door gaten in de buitenmuren te maken, waardoor de spouwmuren niet meer geschikt zijn als verblijfplaats. Het maken van gaten in de buitenmuren dient zo mogelijk enkele weken voorafgaand aan de sloop te worden uitgevoerd (vanaf eind maart tijdens een warmere periode);
- Slopen wordt uitgevoerd door middel van strippen, oftewel voorzichtig verwijderen van onderdelen van het dak voorafgaand aan verdere sloop;
- Daklijsten zijn te beschouwen als een potentieel geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Voorafgaand aan de sloop dient de daklijst onaantrekkelijk te worden gemaakt als verblijfplaats. Dit kan worden bewerkstelligd door delen te verwijderen waardoor tocht optreedt. Hierdoor hebben aanwezige vleermuizen de kans een ander onderkomen te zoeken;
- De voor vleermuizen meest gunstige periodes om te slopen zijn:
 - **eind maart tot en met april, tijdens een warmere periode.** De dieren zijn dan niet meer in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De overwinteringsperiode is voorbij en de kraamperiode is nog niet begonnen.
 - **half september tot eind oktober, tijdens een warmere periode.** De dieren zijn dan nog niet in winterslaap en kunnen zelfstandig een andere verblijfplaats zoeken. De paartijd is voorbij en de overwinteringsperiode is nog niet begonnen.
 - slopen kan eventueel nog in november, mits de temperatuur 's nachts niet meer dan vijf nachten achtereenvolgens onder de 3° Celsius en overdag onder de 8° Celsius komt.
- Indien tijdens de sloop onverhoopt toch (lethargische) vleermuizen worden aangetroffen, dienen de dieren met rust te worden gelaten en dient het sloopwerk op deze plek (tijdelijk) stilgelegd te worden. De dieren kunnen dan op eigen kracht een andere verblijfplaats opzoeken. Formeel dient in dat geval alsnog een ontheffing te worden aangevraagd.

¹ Het protocol voldoet aan de eisen die het bevoegd gezag stelt en biedt eenduidigheid over het begrip "gedegen onderzoek" uit de uitvoeringsregeling Flora- en faunawet. Het toepassen van het protocol geeft grote mate van zekerheid dat de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO, voormalig Dienst Regelingen) bij een ontheffingsaanvraag geen aanvullend inventarisatieonderzoek verlangt en dat een onderzoek stand houdt in een eventuele juridische procedure. In het bijzonder als de aanwezigheid van gebiedsfuncties voor vleermuizen volgens het protocol kan worden uitgesloten.

Maatregelen nieuwe verblijfsplaatsen

In het plangebied dienen in de te bouwen nieuwbouw duurzame voorzieningen aangebracht te worden voor vleermuizen. Deze worden bij voorkeur verspreid door het plangebied op verschillend geëxponeerde gevelzijdes (tussen westelijke en oostelijke richting) aangebracht. Hiervoor zijn meerdere opties: in muren van de nieuwbouw kunnen speciale vleermuisstenen ingebouwd worden, delen van spouwmuren kunnen toegankelijk gemaakt worden of op de muur kunnen speciale vleermuisstenen aangebracht worden. Bij gebruik van inbouwstenen verdient het de voorkeur deze stenen in een groep van 4-5 naast elkaar te plaatsen op een zuidwest, zuid of zuidoost geëxponeerde wand. De voorziening dient hoog aan de nieuwe gebouwen onder de dakrand te worden aangebracht. Aangezien uitgegaan wordt van maximale compensatie (door het ontbreken van inventarisatiegegevens) dienen op minimaal vijf locaties clusters van vijf inbouwstenen te worden aangebracht of spouwmuren toegankelijk te worden gemaakt. Via onderstaande link is uitgebreide informatie te vinden hoe rekening gehouden kan worden met vleermuizen in nieuwbouwprojecten:

http://www.landschapsbeheer.net/uploads/landschapsbeheerlevoland/pdf/projects/brochure_vleermuisvriendelijk_bouwen.pdf

2.3 Broedvogels

In het plangebied zijn broedvogels aanwezig. In de Flora en faunawet worden **alle broedende** vogels strikt beschermd. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is. In een aantal gevallen worden **ook de nesten** van een aantal soorten jaarrond beschermd. Indien nesten door een ruimtelijke ontwikkeling verdwijnen, kan afhankelijk van de soort die het nest gebruikt en de omstandigheden in het plangebied, mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn.

Tabel 1: Overzicht bescherming broedvogels en nesten van broedvogels

Type	Omschrijving	Soorten
A	Ontheffingsaanvraag altijd noodzakelijk Nest jaarrond beschermd	Boomvalk, Buizerd, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart, Havik, Huismus, Kerkuil, Oehoe, Ooievaar, Ransuil, Roek, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Wespandief en Zwarte wouw.
B	Ontheffingsaanvraag mogelijk noodzakelijk LNV heeft tevens aangegeven dat "De aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten is indicatief en niet uitputtend. Als aanvulling op de vorige lijst zijn ook vogelsoorten opgenomen met niet jaarrond beschermde nesten. De soorten uit bovenstaande categorie vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd. Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Dienst Regelingen, uitleg flora en faunawet 2009)."	Blauwe reiger, Boerenzwaluw, Bonte vliegenvanger, Boomklever, Boomkruiper, Bosuil, Brilduiker, Draaihals, Eidereend, Ekster, Gekraagde roodstaart, Glanskop, Grauwe vliegenvanger, Groene specht, Grote bonte specht, Hop, Huiszwaluw, IJsvogel, Kleine bonte specht, Kleine vliegenvanger, Koolmees, Kortsnavelboomkruiper, Oeverzwaluw, Pimpelmees, Raaf, Ruigpootuil, Spreeuw, Tapuit, Torenavalk, Zeearend, Zwarte kraai, Zwarte mees, Zwarte roodstaart en Zwarte specht
C	Ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk Nest voor eenmalig gebruik	Overige soorten

Type A soorten

Huisumus

Tijdens het veldbezoek werd duidelijk dat de flat tussen de Vasstraat en de Brandtstraat een broedlocatie vormt van ten minste 6 paar Huisumussen. Ook werden paren vastgesteld in aangrenzende woningen buiten het plangebied. Broeden kon niet met zekerheid worden vastgesteld, maar is, gezien het gedrag en de bezette 'zangposten', zeer waarschijnlijk. De vogels zijn jaarrond in de omgeving aanwezig, getuige een waarneming uit de gegevensset van 34 exemplaren in december 2009 (waarneming.nl). De nesten van Huisumus zijn jaarrond beschermd en voor het verwijderen van de nesten is formeel een ontheffing nodig op grond van de Flora- en faunawet. In een vergelijkbare ontwikkeling in Heilust, Kerkrade is een ontheffing aangevraagd en verkregen voor

5 nesten van Huismus (FFZ75CZ2013Z0014.toek.js,10 juli 2013). Ter oriëntatie op de te nemen maatregelen wordt verwezen naar deze ontheffing (zie onderstaande link):

<https://www.drloket.nl/actueel/document/fileitem/2203828/ontheffing-project-heilust-kerkrade-2012>.

Gierzwaluw

De mogelijkheid bestaat dat ook Gierzwaluw hier broedvogel is. Dit kon niet worden vastgesteld omdat Gierzwaluwen pas in mei in grotere aantallen in Nederland aanwezig zijn. Om zekerheid te verkrijgen hierover, dienen vanaf medio mei ten minste twee avondbezoeken aan de te slopen objecten te worden gebracht om een beeld te krijgen van eventueel aanwezige nestlocaties. Voor de nesten van Gierzwaluw geldt hetzelfde als voor de nesten van Huismus.

Type B soorten

Tijdens het veldbezoek werden geen Type B soorten waargenomen in het plangebied zelf. In het park werden wel Koolmees en Pimpelmees gehoord. Deze vogels broeden niet in de te slopen opstallen.

Net buiten het plangebied werden twee territoriale Zwarte roodstaarten vastgesteld en op grotere afstand werd een roepende Groene specht gehoord. In het park is een (grote) nestkast aanwezig. De kast leek niet te worden bewoond.

Type C soorten

Tijdens het veldbezoek werden verschillende type C soorten aangetroffen in de omgeving van de te slopen gebouwen. Het ging om Merel, Heggemus, Boomkruiper, Putter, Groenling, Vink en Houtduif. Nestgelegenheid is vrijwel niet aanwezig rond de te slopen gebouwen. Het is echter niet uit te sluiten dat een enkel broedgeval voorkomt. Aangenomen mag worden dat algemene soorten als Merel en Heggemus het plangebied als foerageergebied gebruiken. De nesten van deze type C soorten zijn enkel tijdens de broedperiode beschermd en zolang de jongen afhankelijk zijn van het nest. Als richtlijn kan voor het plangebied een broedperiode aangehouden worden van 15 maart tot en met 15 augustus. Het verdient aanbeveling de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen of voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen te nemen zodat broedvogels zich niet vestigen (verwijderen begroeiing en andere nestgelegenheden).

3. CONCLUSIES

- Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van de beschermde soorten uit tabel 1 Flora- en faunawet. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van artikel 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit het veldbezoek en de verzamelde gegevens blijkt dat het plangebied mogelijk deel kan uitmaken van het leefgebied van enkele beschermde soorten uit tabel 2 en 3. Voor de meeste soorten is het plangebied echter ongeschikt. Voor deze soorten is geen extra aandacht nodig. De soorten waar rekening mee gehouden dient te worden, zijn in de tabel hieronder weergegeven.

Tabel 2: Overzicht soortgroepen en soorten waarvoor extra aandacht nodig is.

Soortgroep	Soorten	Vervolgstep/maatregel
Broedvogels	Alle broedvogels	<ul style="list-style-type: none"> • Sloopwerkzaamheden bij voorkeur uitvoeren buiten het broedseizoen of voorafgaand aan het broedseizoen maatregelen nemen zodat broedvogels zich niet vestigen (verwijderen begroeiing en andere nestgelegenheden).
	Huismus	<ul style="list-style-type: none"> • Ontheffing aanvragen op grond van de Flora en faunawet
	Gierzwaluw	<ul style="list-style-type: none"> • Nader onderzoek naar de aanwezigheid van Gierzwaluw in het plangebied in zomer 2014. Indien deze soort broedt in de te slopen gebouwen dan dient ook voor deze soort een ontheffing te worden aangevraagd.
Zoogdieren	Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger	<ul style="list-style-type: none"> • Nader onderzoek naar het voorkomen van verblijfplaatsen in de te slopen opstal aan de Debijestraat conform het vleermuisprotocol.

- Voor overige beschermde soorten is het plangebied ongeschikt als leefgebied. Een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet is voor overig beschermde soorten niet nodig.
- In de Flora- en Faunawet² is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

² In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1: Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. artikel 2, lid 2: De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voorzover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voorzover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken). De zorgplicht geldt altijd en voor alle planten en dieren, of ze beschermd zijn of niet, en in het geval dat ze beschermd zijn ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, op zodanige wijze gebeurt dat het lijden zo beperkt mogelijk is.

4. LITERATUURLIJST EN WEBSITES

Algemene Handreiking Natuurbeschermingswet 1998, LNV 2005.

Agreement on the conservation of populations of European Bats. Eurobats, 1991.

Besluit houdende wijziging van artikel 75 van de Flora- en Faunawet . 2005.

Besluit inwerkingtreding Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatsblad 2001, nr. 656.

Buggenum H.J.M. van, R.P.G. Geraeds & A.J.W. Lenders, 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van amfibieën en reptielen in de periode 1980 - 2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Dienst Landelijk Gebied, 2006. Handreiking Flora en Faunawet (versie 1.0 – 31 oktober 2006).

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 79-409 inzake het behoud van de Vogelstand. Brussel, 1979.

Europese Gemeenschappen, Richtlijn no. 92-43 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.

Flora- en Faunawet. Vastgesteld d.d. 25 mei 1998. Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.

Huizenga C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen & L.S.G.M. Verheggen, 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980 - 2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Kleukers R.M.J.C. & P.H. van Hoof, 2003. Beschermingsplan sprinkhanen en krekels in Limburg. EIS-Nederland, Leiden & Bureau Natuurbalans - Limes Divergens BV, Nijmegen.

Lange R., P. Twist, A. van Winden & A. van Diepenbeek, 1994. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij van de KNNV, VZZ i.s.m. Vereniging Natuurmonumenten, 1994.

Limpens, 2005. Reader cursus Vleermuizen en planologie, 2005.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu, 2004. Nota Ruimte.

Pahlplatz, 2013. Quickscan flora en fauna Eygelshoven 2013. 22 oktober 2013 in opdracht van Wonen Limburg.

Verdrag inzake het behoud van wilde dieren en planten en hun natuurlijke milieu in Europa, 1979. Bern.

www.limburg.nl

www.waarneming.nl

Bijlage 1 Relevante kaders natuurwetgeving en - beleid

Soortbescherming

De in het plangebied aangetroffen soorten worden getoetst aan drie wettelijke beschermingskaders: de Flora- en faunawet en de Vogel- en Habitatrichtlijn. Vervolgens wordt nagegaan of het plangebied voor deze soorten onderdeel is van het leefgebied. Op grond van de beschermingsstatus wordt onderzocht of er belemmeringen zijn om over te gaan tot de geplande ontwikkeling. Indien belemmeringen aan de orde zijn wordt per onderzochte groep een advies gegeven ten aanzien van de te nemen voorzorgsmaatregelen en/of de te volgen procedures.

Achtergronden soortbescherming (juridisch)

Soortbeschermingskaders

De Flora- en Faunawet (AMvB art. 75) deelt de soorten in drie tabellen in.

Voor soorten in **tabel 1** geldt een algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor soorten in **tabel 2** is een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, tenzij men beschikt of de werkzaamheden (aantoonbaar!) uitvoert volgens een door LNV vastgestelde gedragscode.

Soorten genoemd in **tabel 3** van de Flora- en Faunawet zijn streng beschermd. Afhankelijk van de betekenis van het plangebied en het voorkomen van (streng) beschermde soorten geldt een afwegingskader. De aanvraag van een ontheffing is alleen noodzakelijk indien de voorgenomen activiteiten/werkzaamheden een schadelijk effect hebben op de aanwezige beschermde soorten of op een vermindering van de ecologische functionaliteit voor deze soorten.

Vaak gaan werkzaamheden en de bescherming van soorten goed samen. Indien het werk zodanig wordt ingericht dat geen schade wordt toegebracht aan beschermde soorten is een ontheffingsaanvraag niet noodzakelijk.

In de Flora- en Faunawet is een zorgplicht opgenomen. Dit houdt in dat voorafgaand aan de ingreep alle maatregelen dienen te worden getroffen om nadelige gevolgen op flora en fauna voor zover mogelijk te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. Deze zorgplicht geldt altijd, ook als er ontheffing of vrijstelling is verleend.

Verbodsbepalingen uit de Flora en Faunawet

Ten aanzien van beschermde planten:

Artikel 8: Het plukken, verzamelen, afsnijden, uitsteken, vernielen, beschadigen, ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Artikel 13: Het vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

Ten aanzien van beschermde dieren is het verboden:

Artikel 9: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.

Artikel 10: dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.

Artikel 11: nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Artikel 12: eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Artikel 13: planten of producten van planten, of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot een beschermde inheemse of beschermde uitheemse plantensoort onderscheidenlijk een beschermde inheemse of beschermde uitheemse diersoort te vervoeren of onder zich te hebben (in verband met verplaatsen).

De Habitatrichtlijn noemt soorten in bijlagen. Soorten genoemd in bijlage IV genieten een uiterst strikte bescherming. Bij deze soorten geldt ook een afwegingskader. Dit Europees vastgestelde kader is strenger dan het afwegingskader van de Flora- en Faunawet. Voor soorten genoemd op bijlage II geldt dat speciale leefgebieden dienen te worden aangewezen. In deze taak wordt door de landelijke en provinciale overheid voorzien.